

Bijlage 2

EINDEVALUATIE AMFO 24 OKTOBER 2014

Conclusies

- AMFO heeft, gegeven de omstandigheden, naar beste kunnen gewerkt.
- De AMFO financiering heeft relevante sociaal-maatschappelijke projecten mogelijk gemaakt.
- Op basis van de conclusies van de operationele audit is in de structuur van de AMFO in 2007 nadruk gelegd op het borgen van de juiste checks en balances door een opdeling in een front- en back office en de verdere uitwerking van de richtlijnen en procedures en een zorgvuldige naleving hiervan. Dit heeft ervoor gezorgd dat de nadruk vooral op verantwoording en transparantie heeft gelegen en niet op de resultaatgerichtheid. Als gevolg hiervan is de zorgvuldigheid zeker verbeterd, maar de gevolgen voor de verbetering van de efficiëntie en effectiviteit zijn beperkt gebleven.
- De opzet van het programma heeft echter daarnaast weinig ruimte geboden om programmatisch te werken. AMFO is afhankelijk van de aanvragen die door de NGO's worden ingediend en de mate waarin sturing kan worden gegeven is beperkt om de schijn van belangenverstrengeling tegen te gaan. Deze spagaat heeft een remmende werking gehad op de mate waarin structureel vraaggericht (volgens de verschillende jaarprogramma's) en programmatisch kon worden gewerkt en dus de relevantie van de projecten en de effectiviteit van het programma kon worden verbeterd.
- Het eindoordeel over de efficiëntie van het beheer van de AMFO is gemengd. Enerzijds kan er weinig twijfel bestaan over de zorgvuldigheid waarmee het programma is beheerd. Anderzijds leidt dit echter niet direct tot een zeer doelmatig beheer, omdat het naleven van de procedures en de gekozen opzet van een back office en front office aanzienlijke kosten met zich meebrengen. Daarmee zijn de beheerskosten relatief hoog. Tevens ontbreekt het aan voldoende terugkoppeling richting NGO's en inhoudelijk leren en disseminatie van goede voorbeelden.
- De efficiëntie op projectniveau kan als relatief goed beoordeeld worden.
- De beoordeling van effectiviteit en impact kan gezien het ontbreken van project - informatie niet erg diepgaand zijn. Een redelijk aantal NGO's is verantwoordelijk voor een gevarieerd aantal projecten waarmee de verschillende doelgroepen worden bereikt. Ongeveer tweederde van de beoordeelde projecten scoort redelijk tot goed.
- AMFO heeft door de gefinancierde projecten en specifieke ondersteuning van de NGO's duidelijk bijgedragen aan de professionalisering van NGO's en versterking van capaciteit op het sociaal maatschappelijk gebied. Samenwerking tussen NGO's is echter – ondanks inspanningen van AMFO - niet tot stand gekomen.
- De gefinancierde projecten hebben vooral de leemten die ontstaan zijn door het tekortschieten of zelfs ontbreken van overheidsbeleid in de landen opgevuld. Het is AMFO ondanks de inspanningen vanaf 2010 niet gelukt de overheden van Curaçao en Sint Maarten te stimuleren hun beleid op sociaal maatschappelijk vlak aan te vullen of te formuleren.

- Investerings in sociaal-maatschappelijke infrastructuur zijn dan ook beperkt gebleven. De AMFO financiering was daarmee vooral gericht op symptoombestrijding, wat de duurzaamheid op programma niveau beperkt.
- Door de continuering van de financiering van NGO's via Reda Sosial en het SMDF is de duurzaamheid van een aantal projecten op de korte termijn gewaarborgd. De toekomst van de NGO financiering in de landen wordt echter door een groot aantal NGO's en belanghebbenden als zorgelijk gezien.
- Duurzaamheid voor de projecten uitgevoerd in Caribisch Nederland lijkt over het algemeen beter gewaarborgd omdat projecten daar grotendeels zijn overgenomen door het Openbaar Lichaam of de betreffende ministeries. Wel zijn er na de staatkundige veranderingen onduidelijkheden geweest over wie de financiering zou overnemen. Om de Openbare Lichamen Bonaire, Saba en Sint Eustatius tijd te geven om projecten in hun begroting op te nemen zijn een aantal projecten nog een tijd door AMFO gefinancierd. Op Bonaire wordt wel door NGO's aangegeven dat de specifieke problemen van het eiland niet altijd door de ministeries worden ingezien waardoor er bijvoorbeeld minder gelden voor hulp aan ouderen beschikbaar zijn. Op Saba en Sint Eustatius lijkt er sprake van een vrij goede inventarisatie van de organisaties die zich bezig houden met de sociaal maatschappelijke ontwikkeling.